

Siun
SOTE

Palvelujen piiriin pääsy

- Hyvinvointialuetasolla palvelujen piiriin pääsy on keskimäärin tavoitetasoa parempaa. Toteuma 85,8 % kun tavoitetaso 80 %
- Perhepalveluissa ja Pela:lla ollaan selkeästi tavoitetason yläpuolella. Myös omaishoidon ja kotipalvelujen saatavuus on hyvällä tasolla.
- Suurin ongelma on asumispalvelujen saatavuus ikä-ihmisillä. Myös terveys- ja sairaanhoitopalveluissa on merkittäviä puutteita erikoissairaanhoidon ja suun terveydenhuollon hoitoon pääsyssä.

Palvelustrategiasta ja muutostarpeesta

- Asiakslähtöisessä palvelujen järjestämisessä keskeisenä ohjaavana tekijänä on alueen asukkaiden palvelutarve.
- Yli 75-vuotiaiden määrän ennakoitaan lisääntyvän tarkastelujaksolla lähes 10 000 henkilöllä, vaikka koko maakunnan väestömäärä samaan aikaan laskee lähes 12 000 henkilöllä. Samaan aikaan lasten määrä vähenee, mutta alueellista polarisoitumista on havaittavissa - Pohjois-Karjalassa on myös alueita, joissa myös lasten ja lapsiperheiden määrä on edelleen suurta.
- Kevan (Julkisen alan eläkevakuuttaja) maaliskuussa 2023 julkaiseman analyysin ([kuntien-tyovoimatarpeet_pohjois-karjala_2023.pdf \(keva.fi\)](#)) mukaan **Pohjois-Karjalassa on tällä hetkellä yli 870 lähihoitajan, yli 850 sairaanhoitajan ja yli 70 yleislääkärin vaje. Merkittäviä haasteita on myös sosiaalityöntekijöiden, psykologien ja useiden muiden ammattiryhmien saatavuudessa.**
- **Palvelutarpeen kasvusta huolimatta henkilöstömäärän kasvu ei ole realistinen tavoite.**
- Siun soten sähköiset asiointipalvelut ovat puutteelliset ja niiden osuus kaikesta palvelutuotannosta on maan neljänneksi alhaisinta (18 %). Kansallinen tavoite on, että kaikesta asioinnista yli 35 % tapahtuu sähköisten asiointipalvelujen kautta

Hyvinvointialuestrategiasta tulevat tavoitteet ja menestystekijät

- Oikea palvelu, oikeaan aikaan, oikeassa paikassa
- Palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja oikea-aikaisuus paranevat
- Monikanavainen palveluverkko vastaa palvelutarvetta
- Huolehdimme henkilöstön riittävydestä, osaamisesta, työhyvinvoinnista ja sitoutuneisuudesta
- Toiminta on tuloksellista, laadukasta ja kustannusvaikuttavaa
- Toimintamme lähtökohtana on ennaltaehkäisy sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen yhteistyössä asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa
- Perustason palvelujen turvaaminen, integraation varmistaminen ja erityistason palvelujen tarpeen vähentäminen
- Digitalisaation hyödyntäminen
- Toiminnan sujuvuuden, laadun ja vaikuttavuuden parantaminen

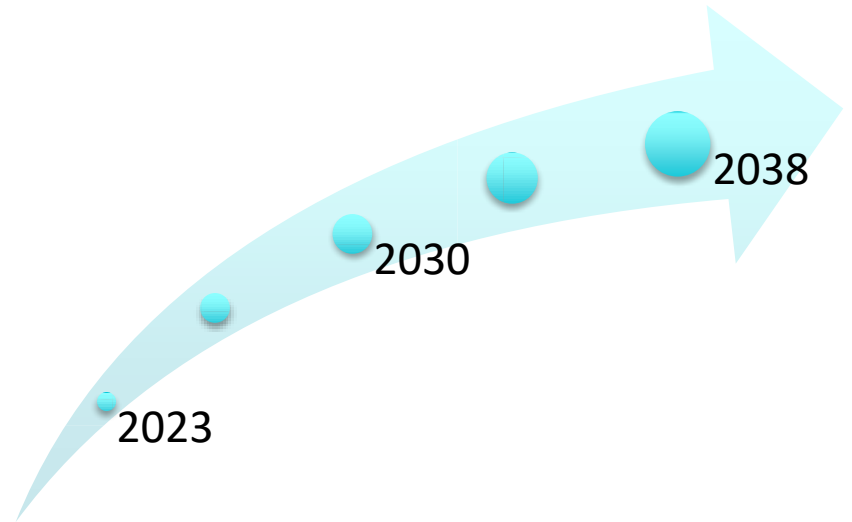
• Yhdessä tehden vaikuttavimmat palvelut

Asukkaiden odotukset

- Yhteydensaannin tulee helpottua – nykyinen takaisinsoittoihin perustuva puhelinpalvelu koetaan huonosti toimivaksi.
- Palveluihin pääsyn tulee olla parempaa, nopeampaa ja yhdenvertaisempaa.
- Palvelujen saatavuuden tulee parantua.
- Toivotaan lähipalvelujen säilymistä, vähintään liikkuvina palveluina.
- Toivotaan aktiivista yhteydenottoa ammattilaisten suunnalta.
- Toivotaan lisää digitaalisen asioinnin mahdollisuuksia.

Palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma toimivat osaltaan **muutosohjelm**ana hyvinvointialuestrategian tavoitteiden toteuttamiseksi resurssit (henkilöstö ja talous) huomioiden

Valmistelun aikataulu

Oikeaan palveluun, oikeaan aikaan, oikeaan paikkaan

- Asiakkaan tarpeet selvitetään heti ensimmäisellä yhteydenotolla ja varmistetaan, että asiakas saa tarpeensa mukaista apua ja palvelua.
- Palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja oikea-aikaisuus paranevat.
- Digitalisaation hyödyntäminen ja kustannusvaikuttava toiminta

Monikanavainen palveluverkko vastaa palvelutarvetta

- **Palvelujen tuotantotapa vaihtelee** riippuen
 1. Asiakkaan palvelutarpeesta ja kyvystä käyttää erilaisia palvelumuotoja tai –kanavia vointinsa ja olosuhteidensa mukaisesti
 2. Palvelumuodon kustannusvaikuttavuudesta
 - Rajallisten resurssien (henkilöstö ja talous) tilanteessa resurssien kohdentaminen yhtäälle on pois mahdollisuuksista kohdentaa ne toisaalle. Tällöin eettisesti kestävä on kohdentaa resurssit kustannusvaikuttavaan toimintaan. Eli tarkastella sitä, miten käytettävissä olevilla resursseilla saadaan aikaan mahdollisimman vaikuttavat palvelut.
- **Samaa palvelua voi olla tarjolla toisaalla sosiaali- ja terveysasemalla, toisaalla kotiin vietävänä palveluna, toisaalla liikkuvana palveluna (esim. monipalveluauto) sekä sähköisenä palveluna**

Monikanavainen palveluverkko vastaa palvelutarvetta

- **Yhdenvertainen ja tietoon perustuva**
 - Kaikkialla ei ole samanlaiset palvelut, mutta väestön palvelutarpeeltaan samanlaisissa paikoissa on tarjolla samanlaiset palvelut yhtenevällä konseptilla
- **Dynaaminen**
 - Palvelukonseptiin luodaan kriteerit, joiden perusteella palvelutarpeen muuttuessa myös alueen palvelut muuttuvat

SÄHKÖISET palvelut ja etäpalvelut

- Saavutettavissa paikasta riippumatta
- Palveluita järjestetään yhdenvertaisesti ja tarjotaan kaikkiin sosiaali- ja terveyspalveluihin, joihin ne soveltuvat kustannusvaikuttavuus huomioiden
- Omatoiminen asiointi yhteisen digitaalisen palvelualustan kautta 24/7

LIIKKUVAT palvelut

- Palvelu viedään asiakkaan arkiympäristöön tiettyinä aikana
- Esim. monipalveluauto, koululle jalkautuva suun terveydenhuollon yksikkö, tiettyinä aikana tietyssä paikassa saatavilla oleva palvelu

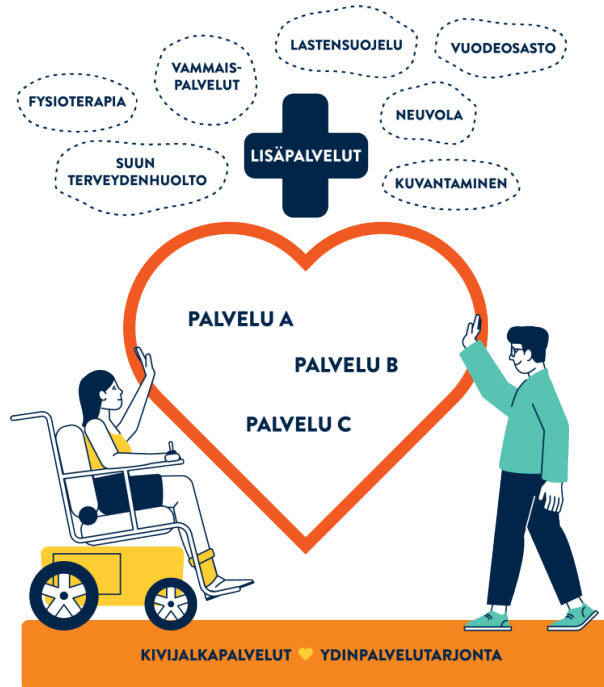

KOTIIN annettavat palvelut

- Kotona asumista tukevat palvelut
- Kotiympäristöön liittyvät palvelut
- Palvelut tilanteissa, joissa asiakkaan voimavarat eivät mahdollista liikkumista tai omatoimista sähköisten palvelujen käyttöä
- Palvelut tilanteissa, joissa on tarve kartoittaa tai ymmärtää kotioloja
- Palvelut, jotka voidaan viedä kotiin tai tuottaa sosiaali- ja terveysasemalla, mutta on alueen palvelutarve huomioiden kustannusvaikuttavinta viedä kotiin

• Asumispalvelut

Sosiaali- ja terveysasema

- **Kaikilla sosiaali- ja terveysasemilla on sydän ja kivijalka**
 - **Sydän** = palvelut, jotka löytyvät kaikilta sosiaali- ja terveysasemilta
- **Lisäksi** sosiaali- ja terveysasemalle kootaan palveluita kunkin alueen väestön palvelutarve huomioiden, palvelutarpeen mukaisesti

HYVINVOINTIALUEILLA
keskitetysti
annettavat palvelut

- Asiakkaan kannalta harvemmin tarvittavat palvelut
- Pääsääntöisesti erikoissairaanhoidon ja erityistason palvelut
- Kallista erityislaitteistoa tai harvoin tarvittavaa osaamista vaativat palvelut

ITÄ-SUOMEN
alueella yhteisesti
annettavat palvelut

- Vaativan erityistason sosiaali- ja terveyspalvelut
- Yliopistosairaala

Yksityinen palvelutuotanto/ostopalvelut ovat osa monikanavaista palveluverkkoa

- Palveluohjauksesta / hoidon tarpeen arvioinnista voidaan ohjata suoraan yksityiseen palvelutuotantoon esim. palvelusetelin kautta
- Yksityinen palvelutuottaja voi toimia palvelutuottajana palveluverkossa missä tahansa edellä mainitussa palveluverkon osassa

Miten asukasosallisuus toteutuu valmistelussa

- Valmistelun pohjalla on laajat aineistot asiakkaiden palautteista ja useista asukaskyselyistä. Tuorein asukaskysely toteutettiin loppuvuodesta 2022.
- Osallisuusvaliokunta
 - Koostaa nykyisen tiedon asukkaiden näkemyksistä, tekee johtopäätökset ja lähettää tulevaisuuslautakunnalle: Mitkä asiat asiakasnäkökulmasta on huomioitava valmistelussa?
 - Osallistuu lausuntokierroksen valmisteluun ja käsittelee lausuntokierroksen vastausten koonnin asukkaiden osalta
- Vaikuttamistoimielimet
 - Käsittelevät valmistelua ja tuovat esille näkökulmia valmisteluun.
 - Vaikuttamistoimielimiltä pyydetään lausunnot luonnoksista, lausuntoaika 13.4-2.5.2023
- Asukkailla viestitään valmistelusta sen edetessä
 - Tulevaisuuslautakunta liikkeelle hyvinvointialueen palvelustrategia- ja palveluverkkotyössä - ”Kaikkien osallistumisella saamme parhaan lopputuloksen” [Ajankohtaista 2022 - siunsote.fi](https://www.siunsote.fi)
 - Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkkoa uudistetaan palvelutarve edellä [Ajankohtaista - siunsote.fi](https://www.siunsote.fi)
- Asukkaat ottavat kantaa luonnoksiin lausuntoaikana 13.4-2.5.2023 Verkkoavoriihen avulla

Miten henkilöstön osallisuus toteutuu valmistelussa

- Valmistelun pohjalla on laaja aineisto henkilöstökyselystä, jossa kysyimme henkilöstöltä näkemyksiä: Miten strategisiin tavoitteisiin päästään?
- Valmistelu tapahtuu projektiryhmissä, alatyöryhmissä, toimialueiden johdon työpajoissa, johtofoorumissa, toimialueiden johtotiimeissä
- Projektiryhmässä mukana henkilöstön edustajat
- Käsittelyt henkilöstöryhmässä/yhteistyötoimikunnassa, yhteistyöryhmissä
- Henkilöstöinfot
- Lausuntokierros 13.4-2.5.2023, työyksikkökäsittelyt
- Intra

- Palvelustrategia- ja palveluverkkosuunnitelmatyötä tehdään pohjoiskarjalaisen asukkaan parhaaksi ja asukaslähtöisesti.
- Strategian mukaisena tavoitteena on, että palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja oikea-aikaisuus paranevat.
- Jotta siihen päästään, toimintaympäristön muutokset ja haasteet kuitenkin edellyttävät palvelutuotannolta nopeita ja systemaattisesti toteutettavia muutoksia.
- **Palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma toimivat osaltaan muutosohjelmalla hyvinvointialuestrategian tavoitteiden toteuttamiseksi resurssit (henkilöstö ja talous) huomioiden**

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkon skenaariot 1-3 vuoteen 2038

Versio 1.0

3.4.2023

Palveluverkon skenaarioissa huomioitavaa

- Ohessa esitetty pelastusasemat ja ensihoitoa tuottavat pelastusasemat nykytilanteen mukaan. Erillinen palvelutasopäätös ottaa kantaa muutostarpeeseen, tämä dokumentti ei ota kantaa palvelutasoon.
- Ikäihmisten palveluita tuotetaan laajasti lähipalveluina edelleenkin.
- Perhe- ja sosiaalipalveluita tuotetaan laajasti lähipalveluina edelleenkin.
- Vammaispalveluita tuotetaan laajasti lähipalveluina edelleenkin.

- Vuoteen 2038 ulottuvissa skenaarioissa 1-3 ei erikseen tuoda em. palveluita uudelleen esiin, vaan ne ovat palvelutuotannossa mukana dioissa 3-5 esitetyillä tavoilla.
- Skenaariot pohjautuvat tietoon palvelutarpeesta, henkilöstön saatavuudesta, rahoituksen riittävyydestä sekä ennusteisiin, miten ne todennäköisesti tulevat muuttumaan nykytilanteesta vuoteen 2038 mennessä.

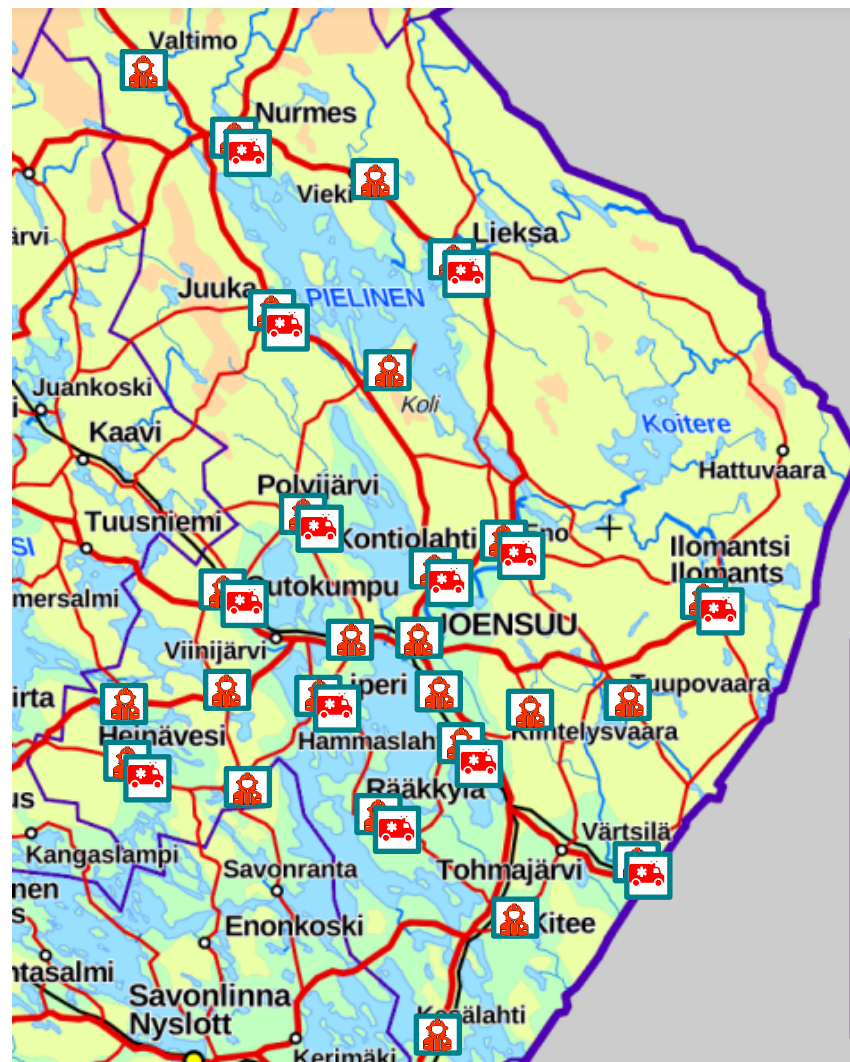
Muut palvelut

Pelastusasemat

1. Enon pelastusasema (ml. ensihoito)
2. Hammaslahden pelastusasema (ml. ensihoito)
3. Heinäveden pelastusasema (ml. ensihoito)
4. Ilomantsin pelastusasema (ml. ensihoito)
5. Joensuun pelastusasema (ml. ensihoito)
6. Juuan pelastusasema (ml. ensihoito)
7. Karvion pelastusasema
8. Kesälahden pelastusasema
9. Kiihtelysvaaran pelastusasema
10. Kiteen pelastusasema (ml. ensihoito)
11. Kolin pelastusasema
12. Kontiolahtien pelastusasema (ml. ensihoito)
13. Lehmon pelastusasema
14. Lieksan pelastusasema (ml. ensihoito)
15. Liperin pelastusasema (ml. ensihoito)
16. Nurmeksien pelastusasema (ml. ensihoito)
17. Outokummun pelastusasema (ml. ensihoito)
18. Pekkalan pelastusasema (ml. ensihoito)
19. Polvijärven pelastusasema (ml. ensihoito)
20. Reijolan pelastusasema
21. Rääkkylän pelastusasema (ml. ensihoito)
22. Tohmajärven pelastusasema (ml. ensihoito)
23. Tuupovaaran pelastusasema
24. Valtimon pelastusasema
25. Viekin pelastusasema
26. Vihtarin pelastusasema
27. Viinijärven pelastusasema
28. Ylämyllyn pelastusasema

Muut palvelut

Ikäihmisten palvelut

Noin 75 eri palvelupistettä

Tarve korvaamiselle:

Juuka: Kotikallio

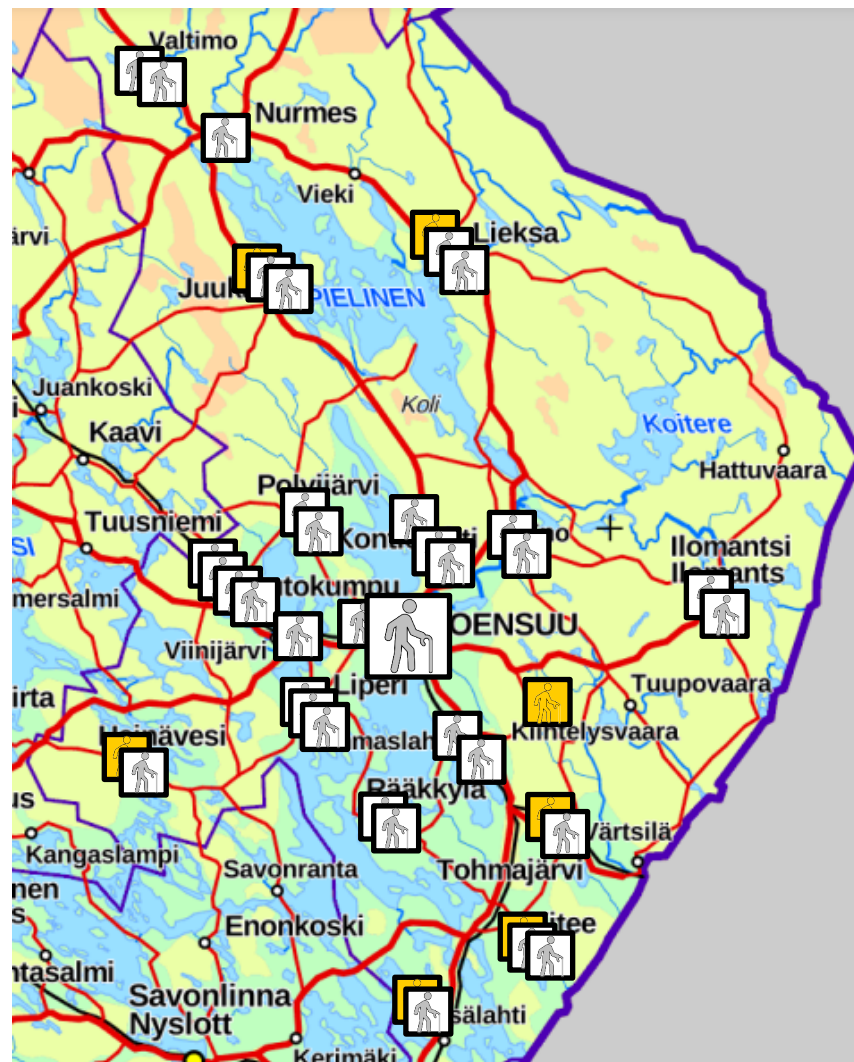
Lieksa: Partalanmäki

Kitee: Harjula, Kesätaival

Tohmajärvi: Erkkilä

Joensuu: Vaahteripiha

Heinävesi: Valkovuokko

Muut palvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelut

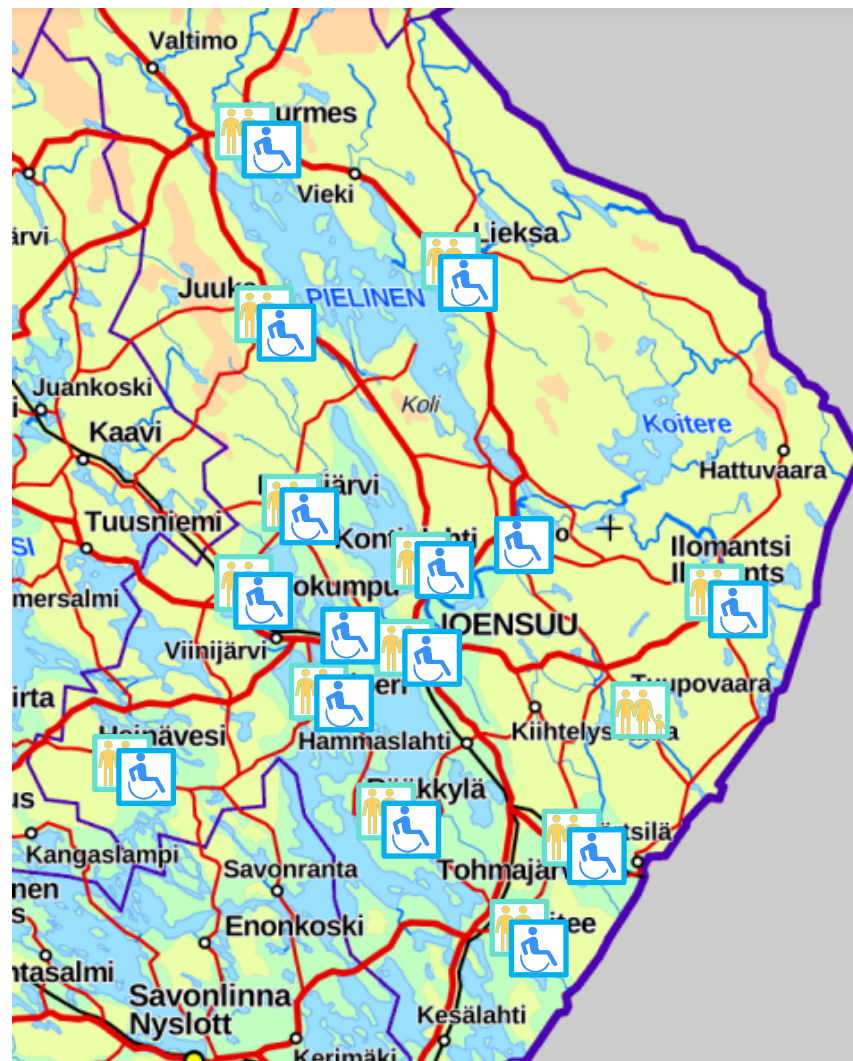
17 eri palvelupistettä työikäisten ja lapsiperheiden palvelut
14 kuntouttavan työtoiminnan palvelut

Vammaispalvelut

Noin 60 eri palvelupistettä, mukaan lukien päivätoiminta

13 eri kunnassa

Skenaario 1

Skenaario 1: Vahvat laajan palvelun sote-

asemat

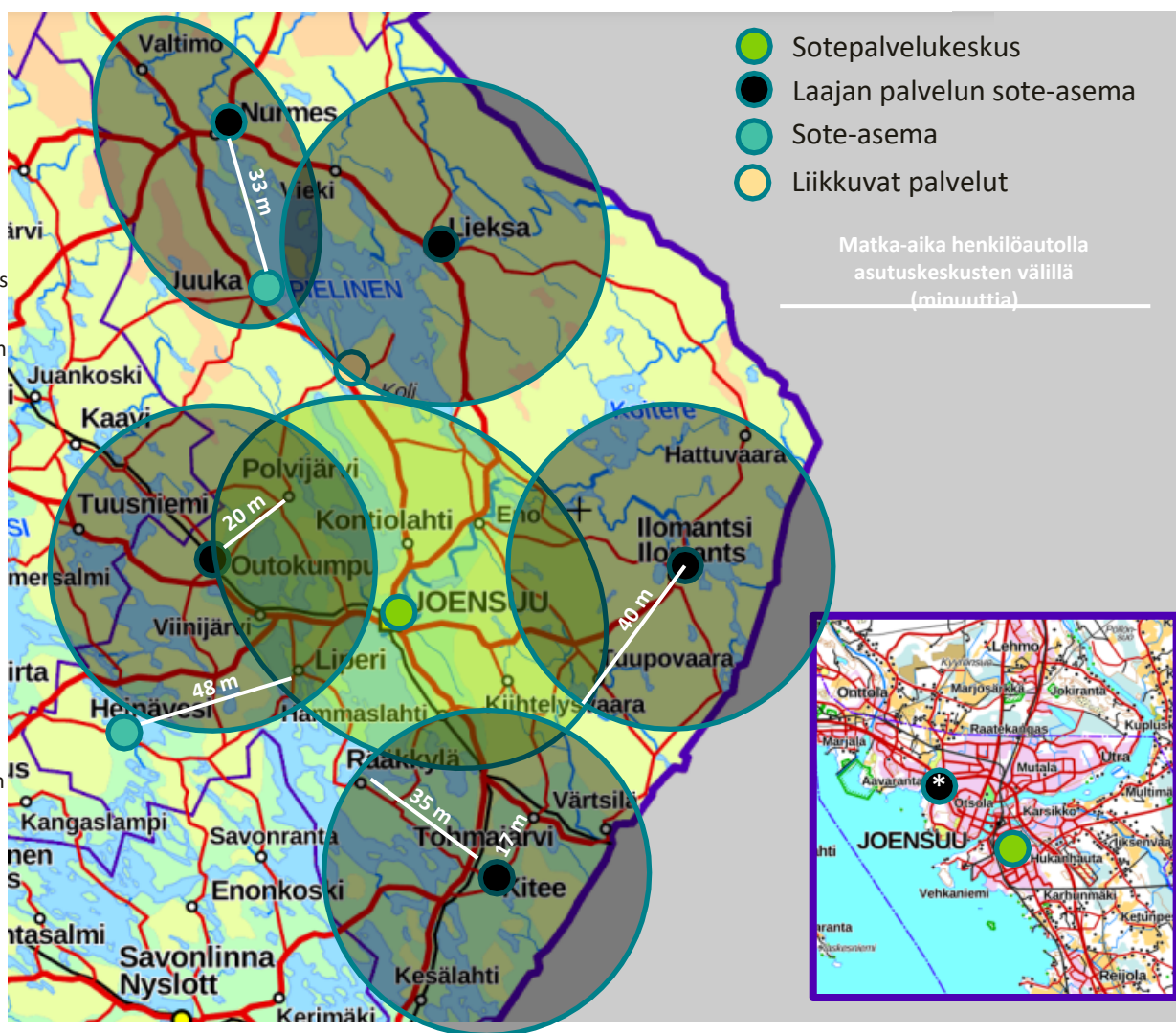
- Sotepalvelukeskus: Joensuun kantakaupungissa yksi sote-asema vastaa palveluista n. 80 t asukkaalle. Keskukseen kootaan myös pth:n keskitetyt palvelut (mm. digisotekeskus). Vuodeosastot pysyvät Siilaisen sairaalassa (* kuvassa).
- Laajan palvelun sote-asema: Lähes koko maakunnan väestölle turvataan laajan palvelun sote-aseman palvelukokonaisuus korkeintaan 40 minuutin etäisyydellä. Asemat vastaavat vuodeosastotoiminnasta ja ne tuottavat myös alueellisesti lääkäripalvelut lähipalvelupisteisiin.
- Sote-asema: Niillä paikkakunnilla, joissa ei ole laajan palvelun sote-asemaa, palvelujen saavutettavuutta tuetaan lähipalvelupisteillä.
- Liikkuvat palvelut: Palvelut tuodaan tarpeen mukaisesti (esim. 1-3 kertaa viikossa) liikkuvasti paikan päälle.

Skenaarion keskeiset muutokset nykytilaan:

- Kantakaupungin palvelut kootaan yhteen sotepalvelukeskukseen (<40 min matka julkisin yhteyksin)
- Terveysasemien toiminta jaotellaan väestön ja etäisyyksien perusteella laajan palvelun asemiin ja lähipalvelupisteisiin
- Etäisyyden vuoksi Heinävedellä ja Juuassa lähipalvelupiste
- Ahmovaraana tuotetaan liikkuvat palvelut
- Käyttötarkoituksen muutos: 1) Kontiolahti – avotoiminnot IKÄ palveluille ja kotisairaalan tarpeet KL/Eno seutu 2) Siilainen – suun th:n keskitetty yksikkö, kantakaupungin IKÄ palvelut 3) Liperi avotoiminnot IKÄ palveluille ja kotisairaalan tarpeet Liperi/Heinävesi alue
- Alustavat investointitarpeet: Outokumpu (jo meneillään), Lieksa (valmistelu), Nurmes, Iloantsi, Joensuu (sotepalvelukeskus), Heinävesi sekä muutostarpeet Kontiolahti, Liperi, Siilainen

Suomen
SOTE

Kartta: Maanmittauslaitoksen luvalla, kansalaisen karttapaikka

Skenaario 2

Skenaario 2: Monipuoliset palvelut koko maakuntaan

Sotepalvelukeskus: Joensuun kantakaupungissa yksi sote-asema vastaa palveluista n. 70 t asukkaalle. Keskukseen kootaan myös pth:n keskitetyt palvelut (mm. digisotekeskus). Vuodeosastot pysyvät Siilaisen sairaalassa (* kuvassa).

Laajan palvelun sote-asema: Lähes koko maakunnan väestölle turvataan laajan palvelun sote-aseman palvelukokonaisuus korkeintaan 40 minuutin etäisyydellä. Asemat vastaavat vuodeosastotoiminnasta ja ne tuottavat myös alueellisesti lääkäripalvelut lähipalvelupisteisiin (Juuka ja Heinävesi).

Sote-asema: Niillä paikkakunnilla, joissa ei ole laajan palvelun sote-asemaa, palvelujen saavutettavuutta tuetaan suppeamman palvelun sote-asemalla. Palveluvalikoima ja kiinteistö voi erota nykyisestä

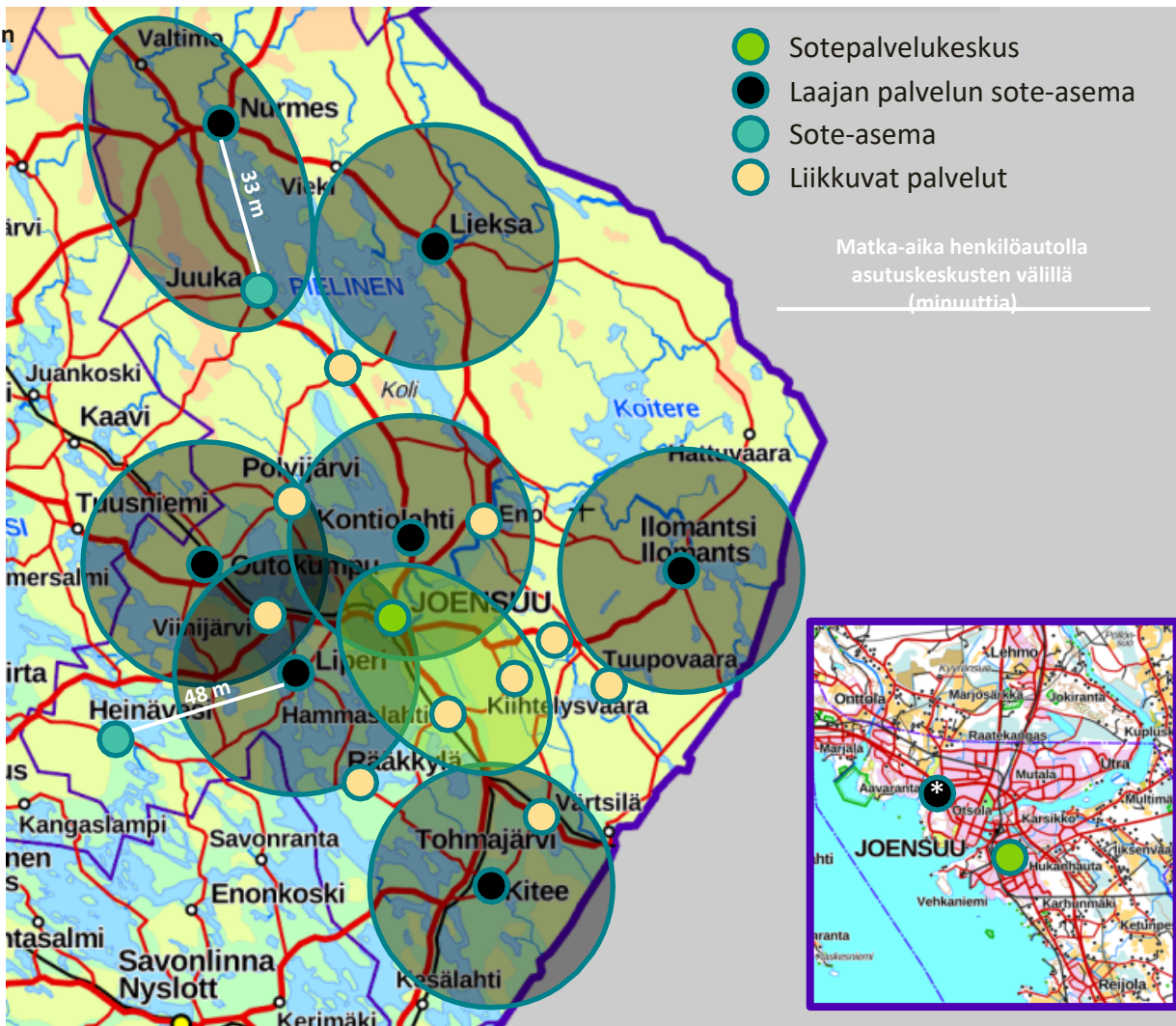
Liikkuvat palvelut: Palvelut tuodaan tarpeen mukaisesti (esim. 1-3 kertaa viikossa) liikkuvasti paikan päälle.

Skenaarion keskeiset muutokset nykytilaan:

- Kantakaupungin palvelut kootaan yhteen sotepalvelukeskukseen (<40 min matka julkisin yhteyksin)
- Terveysasemien toiminta toteutetaan laajan palvelun sote-asemilta, poikkeuksina etäisyyksien vuoksi Juuka ja Heinävesi
- Hammaslahden ja Rääkkylän sekä Tuupovaaran ja Kiihtelysvaaran (Kovero) palvelut toteutetaan liikkuvina
- Valtimon palvelut tuotetaan Nurmeksessa, Tohmajärven ja Kesälahden Kiteellä, Polvijärven Outokummussa ja Enon Kontiolahdella
- Alustavat investointitarpeet: Outokumpu (jo meneillään), Lieksa, Nurmes, Joensuu (sotepalvelukeskus), Heinävesi ja liikkuvat palvelut

Sotepalvelukeskus
SOTE

Kartta: Maanmittauslaitoksen luvalla, kansalaisen karttapaikka

Matka-aika henkilöautolla
asutuskeskusten välillä
(minuuttia)

Skenaario 3

Skenaario 3: Laaja lähtöimapaikkojen verkosto

● Laajan palvelun sote-asema: Lähes koko maakunnan väestölle turvataan laajan palvelun sote-aseman palvelukokonaisuus korkeintaan noin 30 minuutin etäisyydellä. Asemat vastaavat vuodeosastotoiminnasta ja ne tuottavat myös alueellisesti lääkäripalvelut lähipalvelupisteisiin.

● Lähipalvelupiste (omat lääkärit): Kuten alla, mutta samalla on oma yllilääkäri ja lääkäriyövoima

● Lähipalvelupiste: Niillä paikkakunnilla, joissa ei ole laajan palvelun sote-asemaa, palvelujen saavutettavuutta tuetaan lähipalvelupisteillä.

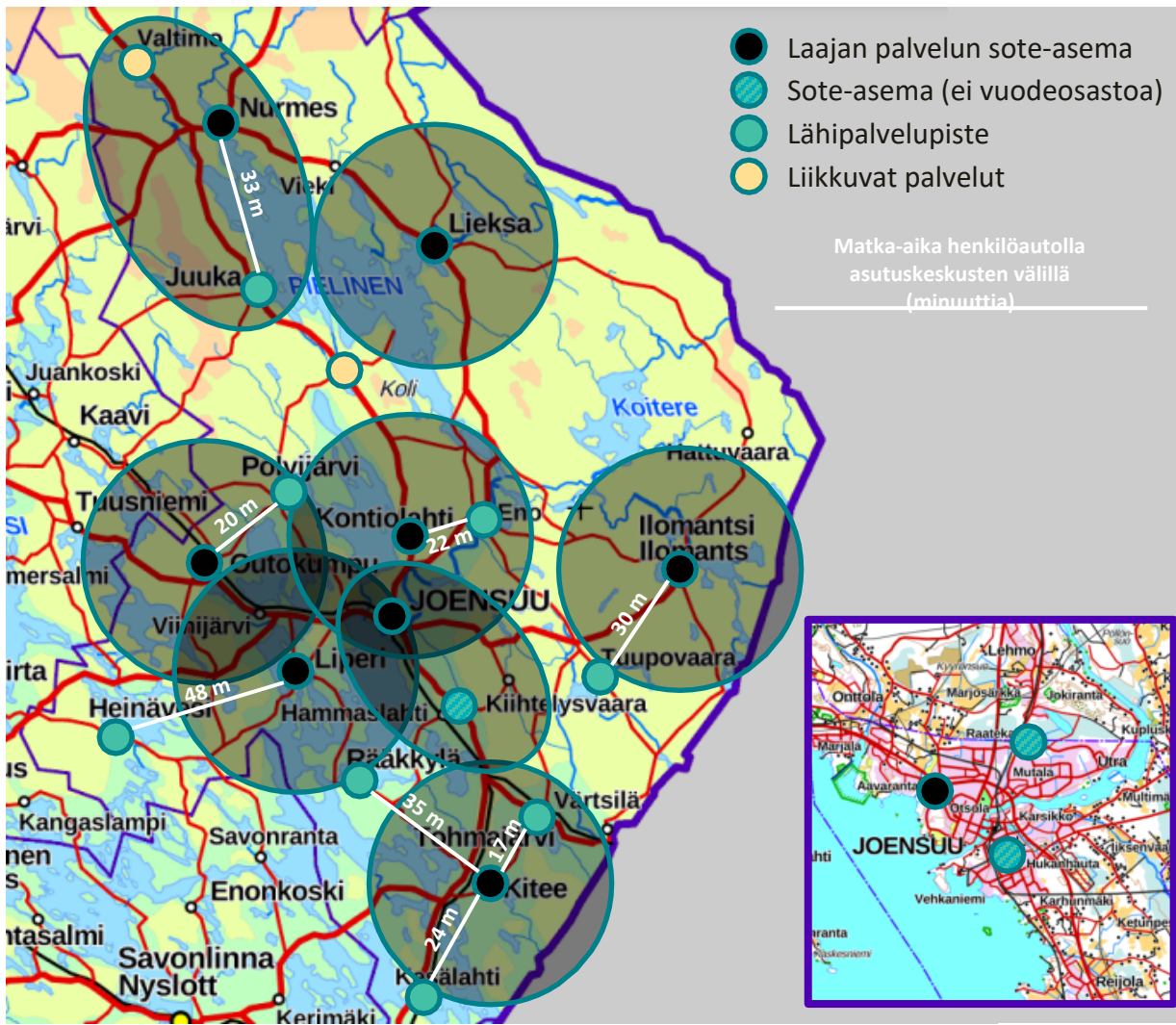
● Liikkuvat palvelut: Palvelut tuodaan tarpeen mukaisesti (esim. 1-3 kertaa viikossa) liikkuvasti paikan päälle.

Skenaarion keskeiset muutokset nykytilaan:

- Kantakaupungissa Rantakylän ja Lehmon palvelut tuotetaan Jukolanporttiin rakennettavalta lähipalvelupisteeltä, jossa on oma lääkäriyövoima (vuodeosastot ovat Siilaisella)
- Hammaslahden ja Kiihtelysvaaran palvelut tuotetaan Honkavaaraan rakennettavalta lähipalvelupisteeltä, jossa on oma lääkäriyövoima
- Terveysasemien toiminta jaotellaan laajan palvelun asemiin ja lähipalvelupisteisiin väestön ja etäisyyksien perusteella
- Valtimolla palvelut tuotetaan liikkuvina
- Ahmoavaaraan tuotetaan liikkuvat palvelut
- Alustavat investointitarpeet: Outokumpu (jo meneillään), Lieksa, Nurmes, Jukolanportti, Siilaisen terveysaseman osia, Honkavaara, Tohmajärvi, Rääkkylä, Polvijärvi, Heinävesi ja liikkuvat palvelut

Suomen
SOTE

Kartta: Maanmittauslaitoksen luvalla, kansalaisen karttapaikka

Kiitos!